

Verksamhetsberättelse för 2016

Föreningen har under året haft totalt 457 medlemmar (när man räknar med de 185 som har familjemedlemskap), vilket är totalt 1 färre än förra året. TNF utgör en krets av Svenska Naturskyddsföreningen, som sammanlagt hade cirka 224 000 medlemmar.

Styrelsen har under verksamhetsåret 2016 bestått av 9 styrelseledamöter som har träffats 9 gånger på ordinarie styrelsemöten och sen i mindre arbetsgrupper däremellan. Deras verksamhet redovisas nedan.

Vid olika tillfällen har styrelsen också haft besök av medlemmar, och andra, som på olika sätt bidragit på olika sätt till arbetet. Styrelsen har haft fortsatta kontakter med företrädare för kommunen för att överlägga om olika naturvårds- och miljöskyddsfrågor. Föreningen har också deltagit i ett möte med Länsstyrelsens naturvårdare.

Föreningens aktiviteter har även under det gångna året fått visst utrymme i massmedia, vilket gett tillfälle att visa på den bredd av aktiviteter som finns inom föreningen, främst beträffande naturvårdsinsatser i olika naturområden på Tjörn, särskilt vid Björnshuvudet.

Betade strandängar vid Säby ö. Foto: Maria Johannessen

Programgruppen

Under 2016 hade TNF spännande aktiviteter på Tjörn. I maj var det gökotta på Sundsby säteri och i juni, också på Sundsby säteri, fick vi lära oss mer om hur det går att öka mångfalden och rikedomen i trädgården. Vi hade besök av Stjärnsunds trädgårdar som föreläste och visade fina bilder men också rent praktiskt i trädgården visade hur en med små medel kan ordna så att vilda grannar och ätliga växter trivs.

I augusti var det dags att gå på trollsländesafari vid Sannemyren. Kristoffer Nilsson tog med oss runt dammen och vi fick bekanta oss med livet där.

I oktobermörkret bjöds det föreläsning om bilarna och klimatet på Häggvallskolan. Mats-Ola Larsson berättade inspirerande om hur trafiken kan bli fossilfri.

Traditionsenligt deltog TNF också på höstmarknaden på Sundsby säteri och passade på att sprida information om SNF:s kampanj *Fräsch på riktigt*.

Skogsgruppen

Skogsgruppen har under 2016 varit ute på 16 olika avverkningsanmälda områden. Det har bland annat varit ett område i Huseberg, vilket överlappade Stigfjordens naturreservat. Här skrev vi ihop tankar och åsikter kring avverkningen och vädjade till högt hänsynstagande. Detta hör sammans av skogsstyrelsen som tillsammans med länsstyrelsen hade liknande åsikter. Vi har även varit ute i en del skogsområden där tät granskog ska tas ner och ytan istället fungera som betesmark. Det ser vi positivt på och har valt att inte komma med några synpunkter på detta.

Ett stort område i Mölnefossa avverkades under slutet av året och vi har varit ute och besiktigat området efter avverkningen. Det ser efter omständigheterna bra ut och vi kan nog konstatera att vi ser en liten förändring mot ökat hänsynstagande och vilja att spara viktiga lövträd och döda stående träd.

Vi har även haft kontakt med Tjörns kommun angående de kommunägda områden som avverkats under året. Även här har avverkningen skötts förhållandevis väl ur ett naturvårdsperspektiv även om det allt för ofta finns mer att önska.

Ängs- och hagmarksgruppen

Året började mycket olyckligt eftersom vi fick ställa in arbetet både i januari och i februari på grund av busväder. Först den 5 mars fick vi tillfälle att genomföra en röjning på Utänge ö dit vi också återkom för årets sista röjning i början av december. Den 19 mars då det fortfarande är tillåtet att beträda stranden samlades 19 personer för att delta i strandstädningen från spetsen på Säby ö till Brevik med förvånansvärt men glädjande lite sopor. Totalt fick vi ihop 16 stora säckar och cirka 2 kubikmeter löst skrymmande sopor som dunkar, fisklådor med mera.

Liksom tidigare år har vi gått över markerna i reservatet Toftenäs - Brevikskile - Säby ö och lämnat en rapport till Västkuststiftelsen om markernas status. Tyvärr blir det på många ställen en allt mindre intressant flora, delvis på grund av att markerna inte slås innan man släpper på får. På andra ställen är det totala betetrycket allt för lågt.

Vid tre tillfällen i april, september och november röjdes på Björshuvudet. Totalt utfördes $35 \times 3 = 105$ arbetstimmar. Den 14 maj gjorde vi en vårexkursion till platsen då 15 tåliga personer mött upp i ett riktigt uselt väder. Men gullvivorna blommade överdådigt liksom en del andra vårblommor. Under septemberröjningen betade hästarna på området och två informationsskyltar om restaureringsarbetet sattes upp. Vi passade också på att räkna gentianorna. På västra sidan om grustaget fanns 620 kustgentianor och öster om gropen växte 12 mycket högvuxna kärr/ängsgentianor. Vackert blommande ögontröst och massor med småplantor av strandvallmo som nu väntade på nästa års blomning. På orkidékärret vid Alviken sattes ett par inhägnader upp för att skydda det fåtal honungsblomster som blommade där.

Första lördagen i augusti genomfördes enligt vår tradition slåtter på Härön. De flesta deltagarna transporterades med två båtar från Skärhamn. I kärret blommade mellan 800 och 1 000 kärrknipprot och ett 100-tal fröställningar av ängsnycklar stod kvar. Orkidéblomningen har aldrig varit så riklig tidigare enligt Uno Holmberg. När slåttern var klar och festligheterna skull starta, startade spöregnet. Festligheten fick flytta inomhus där trubaduren Gåke underhöll oss även om det blev trångt om utrymmet inne i den lilla stugan.

I oktober gjordes en röjning på Tuveslätt i slänterna runt den centrala utgrävda delen med skalgruskullarna. Här växer varje sommar flera meter långa revor ut från björnbärsplantorna som man kan nysta upp som en taggtråd. Vi gick också hårt åt de berberisbuskar som sprider sig ohämmat som en riktigt invasiv art.

Lördagen 3 september röjde Naturskyddsföreningen ett område på Björshuvudet. Vi röjer bort sly för att hjälpa den rika florin i området. På en kort stund räknade in 600 kustgentianor och ett tiotal ängsgentianor. Strandvallmon blommar fortfarande och återväxten är god. Det blir gott om gula blommor längs stranden även nästa sommar.

Foto: Mats-Ola Larsson

Fågelgruppen

Under 2016 har gruppen haft ett 10-tal aktiva medlemmar.

Söndagen 10 januari guidade Per Undeland vinterns örnskådning vid vattnen runt Mjörn och Askeröarna. Sju havsörnar och 43 salskrakar sågs av de nöjda deltagarna.

”Vinterfåglar inpå Knuten” den 30 januari uppmärksammades på Märkestens kvarn genom att flera medlemmar hjälpte besökare med tips om fågelmatning och fågelböcker. Totalt rapporterades från 45 fågelmatningar på Tjörn.

Fågelvandringar vid Breviks kile alla onsdagskvällar under perioden 6 april – 25 maj.

På fågelskådningens dag 8 maj guidade Per Undeland först vid Sundsby och därefter vid Utänge ö och Breviks kile.

Gökotta avhölls söndag 15 maj på Säby ö med Tomas Torstenson som guide. Och göken gol!

Torsdagskvällarna 14 juli – 15 september guidade medlemmar i Fågelgruppen bland vadarna och andra fåglar i Breviks kile. Många sommargäster deltog och kunde njuta av den vackra naturen och de rastande arktiska vadarna. Totalt under de tio kvällarna deltog 115 personer.

Under året har 153 personer, av totalt 548 under alla år, rapporterat sina fågelfynd på Artportalen från Tjörns kommun. Detta resulterade i 214 arter. Totalt är nu 273 arter rapporterade i Tjörns kommun. Årets enda nya art var den svartbrynade albatross som passerade

Klädesholmen 11 september och återigen 1 oktober.

Skärsnäppa. Foto: Maria Johannessen

Plangruppen

Under 2016 har plangruppen haft gruppmöten inför de ordinarie styrelsemötena och fortsatt arbeta med olika remisser från kommunen i plan- och byggfrågor, och med att bevaka olika andra kommunala frågor.

Plangruppen har yttrat sig över 13 förhandsbesked som vi fått på remiss, det vill säga ansökningar om att få bygga utanför detaljplanlagda områden. Av dessa förslag vi avslag för 10, bland annat för att bebyggelsen är spridd och/eller i eller i närheten av stora naturvärden.

Den spridda bebyggelsen är en återkommande anledning till föreningens avvisande inställning till förhandsbeskeden och de huvudsakliga invändningarna gäller svårigheter som finns med tillfredställande vatten- och avloppslösningar, transporter, och därtill kopplade klimatproblem, och ibland förändrad landskapsbild.

Plangruppen har även yttrat sig i detaljplaneärendet för Norra Koholmen, och följt och försökt påverka andra detaljplaneärenden.

Plangruppen har under året och följt ärendet kring fårhuset på Toftenäs, som mer blev en sjöbod, och en annan komplementbyggnad på Toftenäs, som blivit större än tillåtet. Dessutom pågår ärendet kring byggandet av en bastu vid badplatsen i Stockevik som tilldragit sig uppmärksamhet.

Plangruppen följer också med intresse händelseutvecklingen kring strandskyddsfrågan.

För Tjörns Naturskyddsförenings styrelse, i mars 2017.

Sverker Molander, ordförande